

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 297/2026-83

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **RECOVER GROUP k.s.**, Lučenská 398/53, Veľký Krtíš, IČO 52 076 831, správcu konkurznej podstaty úpadcu **SPORITELNÉ DRUŽSTVO STRED BB „v konkurze“**, Nám. Slobody 5, Banská Bystrica, IČO 36 052 001, zastúpenej **PEERS** advokátska kancelária, s. r. o., Plynárenská 7/B, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 15C/153/2012 z 18. októbra 2016, rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/32/2018 z 28. októbra 2020 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/70/2022 z 27. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom bývalého Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) sp. zn. 15C/153/2012 z 18. októbra 2016, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7Co/32/2018 z 28. októbra 2020 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5Cdo/70/2022 z 27. apríla 2023. Navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok najvyššieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že na majetok SPORITELNÉ DRUŽSTVO STRED BB (ďalej aj „družstvo“ alebo „úpadca“) podnikajúce (okrem iného) v oblasti zhromažďovania peňažných prostriedkov od svojich členov formou členských vkladov a vykonávania činností na uspokojenie potrieb svojich členov spočívajúcich v efektívnom zhodnotení vložených finančných prostriedkov na peňažnom a kapitálovom trhu prostredníctvom tretích osôb bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1K 28/2011-65 z 15. augusta 2011 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. septembra 2011 a vykonateľnosť 20. augusta 2011) vyhlásený konkurz; za správcu konkurznej podstaty úpadcu bol ustanovený Mgr. Pavel Vrška, M. R. Štefánika 2, Veľký Krtíš. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1K/28/2011-150 z 29. júna 2021 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 8. júla 2021) a uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1K/28/2011-160 z 28. júla 2021 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. augusta 2021) bol Mgr. Pavel Vrška zbavený funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu a za správcu konkurznej podstaty úpadcu bola ustanovená sťažovateľka.

3. Napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov boli vydané v konaní, v ktorom sa pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu (ďalej aj „žalobca“) podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) domáhal proti Slovenskej republike, zastúpenej Národnou bankou Slovenska (ďalej aj „žalovaná“ alebo „NBS“) náhrady škody 1 835 329 eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovanej pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou CAPITAL INVEST, o.c.p., a.s., Poľná 1, Bratislava, IČO 35 828 749 (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“), ktorý s družstvom 2. júna 2008 podľa § 73 zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov uzavrel zmluvu o riadení portfólia. Uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 34CbR/127/2011-5 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. septembra 2012) bol obchodník s cennými papiermi zrušený s likvidáciou a za likvidátora bol vymenovaný Ing. Libor Červenka, Starobystrická 267/67, Zálesie.

4. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol ako nedôvodnú, keď po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danej veci neboli kumulatívne splnené zákonné podmienky na vyvodenie zodpovednosti voči štátu, resp. že zo strany žalobcu nebola preukázaná existencia nesprávneho úradného postupu NBS. Okrem iného uviedol, že na základe schváleného prospektu investície Úradom pre finančný trh UTF-004/2002/SPI z 22. marca 2002 (ktorý nadobudol právoplatnosť 28. marca 2002) bolo družstvo oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky 10 rokov. Na základe zmluvy o zriadení portfólia z 2. júna 2008 bol založený zmluvný vzťah medzi družstvom a obchodníkom s cennými papiermi. Uvedenú zmluvu obchodník s cennými papiermi vypovedal listom z 30. marca 2010 s účinnosťou od 1. mája 2010. Po tomto úkone družstvo listom z 15. apríla 2010 požiadalo NBS o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi, nepodalo však voči nemu žalobu o náhradu škody v zmysle § 243a ods. 4 Obchodného zákonníka za splnenia podmienok vzniku škody voči členom predstavenstva družstva alebo členom kontrolnej komisie podľa § 244 Obchodného zákonníka. Národná banka Slovenska rozhodnutím č. ODT-8305-5/2010 z 21. decembra 2010, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady NBS č. GUV-274/2011 z 1. marca 2011 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. marca 2011), odobrала obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb. Podľa zistení NBS obchodník s cennými papiermi v skutočnosti správu portfólia pre družstvá nikdy nevykonával.

Obchodník s cennými papiermi v rokoch 2008 až 2010 od družstiev platby prijal a družstvám platby zasielal, platby však nemali žiadne vecné, ekonomické ani zmluvné odôvodnenie. Zistené informácie NBS v júli 2010 poskytla orgánom činným v trestnom konaní. Okresný súd zároveň uviedol, že žalobca nepreukázal, že by sa bez svojej viny bezúspešne domáhal náhrady škody voči subjektom družstva. Ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty proti členom predstavenstva, proti členom kontrolnej komisie družstva, ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie. Ak družstvo zistilo, že obchodník s cennými papiermi si svoje zmluvné povinnosti neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo podľa zmluvy nárok.

5. Proti rozsudku okresného súdu žalobca podal odvolanie.

6. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny, keďže aj podľa jeho názoru v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany NBS pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi. Navyše, uviedol, že v danom prípade išlo o služby, ktoré družstvo ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Žalobca si musel byť vedomý, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť (čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi).

7. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu žalobca podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), ako aj z § 421 písm. c) CSP tvrdiac, že nesprávne vyriešená právna otázka spočívala v tom, či žalobca v pozícii poškodeného je povinný preukázať bezúspešnosť vydania pohľadávky od škodcu (obchodníka s cennými papiermi) pri uplatnení nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom, resp. či v prípade, ak existovala možnosť si škodu uplatniť voči škodcovi a túto poškodený nevyužil, nie je oprávnený uplatniť si nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom voči žalovanej, pričom poukazoval na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/199/2005, sp. zn. 6Cdo/184/2018 a sp. zn. 2Cdo/48/2010.

8. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom (ktorý nadobudol právoplatnosť 5. decembra 2025) dovolanie zamietol ako nedôvodné podľa § 448 CSP. Uviedol, že nezistil vadu zmätočnosti napadnutého rozsudku krajského súdu podľa § 420 písm. f) CSP a zároveň že na žalobcom nastolenej právnej otázke uplatnenej v rámci § 421 písm. c) CSP napadnutý rozsudok krajského súdu nestál. Krajský súd nepodmienil úspešnosť žaloby bezúspešnosťou vydania pohľadávky od škodcu (obchodníka s cennými papiermi), resp. uplatnením si náhrady škody u škodcu, ale dospel k jasnému záveru, že nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany NBS pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutia najvyššieho súdu, na ktoré žalobca odkázal, riešia navyše vzťah práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci a práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, kde nositeľ zodpovednosti za škodu (t. j. štát) je spravidla odlišný od subjektu, ktorý sa bezdôvodne obohatil na úkor fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá bola dotknutá nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.

II. Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] s opätovným poukazom na argumenty žalobcu vznesené v konaniach pred všeobecnými súdmi, tvrdí, že nemala zákonné ani faktické možnosti nahradiť výkon dohľadu vlastnou činnosťou, ani disponovať nástrojmi, ktorými by mohla predchádzať porušovaniu právnych predpisov zo strany dohliadaného subjektu. K zásahu do jej práva na ochranu majetku nedošlo priamym aktom vyvlastnenia alebo odňatia majetku, ale prostredníctvom zlyhania pozitívnych záväzkov štátu, konkrétne nesprávnym úradným postupom NBS spočívajúcim v dlhodobom a kvalifikovanom zanedbaní povinností pri výkone dohľadu. Takéto zlyhanie umožnilo pokračovanie nezákonnej činnosti dohliadaného subjektu – obchodníka s cennými papiermi – a priamo prispelo k vzniku majetkovej ujmy na strane sťažovateľky. Všeobecné súdy sa s touto dimenziou veci nevysporiadali ústavne konformným spôsobom, keď zúžili ochranu práva na majetok výlučne na otázku existencie súvislostí v zmysle formálneho civilnoprávného výkladu, bez zohľadnenia osobitnej povahy zodpovednosti štátu za výkon verejnej moci a bez posúdenia pozitívnych povinností štátu pri ochrane majetkových práv sťažovateľky. Takýto výklad popiera samotnú podstatu práva na ochranu majetku, keďže vylučuje z jeho ochrany situácie, v ktorých štát síce formálne nekoná, avšak práve jeho nečinnosť alebo oneskorený zásah vytvára priestor na vznik majetkovej ujmy. Zamietnutím žaloby sťažovateľky súdom prvej inštancie, potvrdením rozsudku súdu prvej inštancie krajským súdom a zamietnutím dovolania proti rozsudku krajského súdu najvyšším súdom, ako aj akceptovaním výkladu, podľa ktorého dohľad NBS nemá reálny ochranný a preventívny obsah, došlo k popretiu legitímneho očakávania sťažovateľky a k porušeniu princípu spravodlivej rovnováhy medzi verejným záujmom a ochranou individuálnych majetkových práv. Následkom týchto rozhodnutí bol prenesený celý majetkový dopad zlyhania verejnej moci výlučne na sťažovateľku, čo je v demokratickom právnom štáte neakceptovateľné.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom okresného súdu sp. zn. 15C/153/2012 z 18. októbra 2016, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 7Co/32/2018 z 28. októbra 2020 a rozsudkom najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/70/2022 z 27. apríla 2023, vydanými v konaní, v ktorom sa pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu podľa zákona o zodpovednosti za škodu domáhal proti žalovanej náhrady škody 1 835 329 eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu žalovanej pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi (bod 3 a ž 8 uznesenia ústavného súdu).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

11. Ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

12. Pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu napadol rozsudok okresného súdu odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd, a rozsudok krajského súdu dovolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd, pričom náležite preskúmal existenciu dovolacích dôvodov formulovaných pôvodným správcou konkurznej podstaty úpadcu, ním vznesenými námietkami sa vecne zaoberal a podal k nim aj patričné vysvetlenie, čo vyplýva z nasledujúcej časti odôvodnenia uznesenia ústavného súdu.

13. Z uvedených dôvodov bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

14. Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázku posúdenia prípustnosti dovolania vníma primárne ako otázku interpretácie (obyčajného) zákona, pričom v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa, samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom možno uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

15. Zákonným limitom na posudzovanie obsahu podaného dovolania je § 440 CSP, podľa ktorého dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi. Tento postup súvisí s dôsledným zachovávaním dispozičného princípu a princípu právnej istoty, ako aj procesnej zodpovednosti strán za ochranu ich práv. Odstraňovanie nedostatkov rozhodnutia a konania jemu predchádzajúceho prostredníctvom opravných prostriedkov je v dispozícii strán konania (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Praha : C. H. Beck. 2022. s. 1616 – 1620.).

16. Viazanosť dovolacími dôvodmi znamená, že dovolací súd môže skúmať dovolacie dôvody len v rozsahu, v akom boli vymedzené, je teda viazaný tým, čo dovolateľ považuje za nesprávne (II. ÚS 277/2021). Ústavný súd pri preskúmaní rozhodnutí dovolacieho súdu z pohľadu posudzovania obsahu dovolania vyslovil, že úlohou najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho je pokúsiť sa autenticky porozumieť dovolateľovi – jeho textu ako celku (I. ÚS 336/2019,

I. ÚS 115/2020, IV. ÚS 15/2021, IV. ÚS 253/2024), ale na druhej strane nemožno dotvárať vec na úkor procesnej protistrany (III. ÚS 278/2022). Ide o dialóg, ale nie o právnu pomoc (III. ÚS 580/2021, III. ÚS 198/2022). Nie je úlohou najvyššieho súdu „hádať“, čo povedal dovolateľ, ale ani vyžadovať akúsi dokonalú formuláciu dovolacej otázky. Proti nadmernému formalizmu pri posudzovaní procesných úkonov účastníkov civilného konania sa ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti vymedzuje (II. ÚS 135/04, III. ÚS 564/2021). V tejto myšlienkovvej línii konštatuje, že procesný predpis (Civilný sporový poriadok) nevyžaduje, aby dovolací dôvod bol označený aj konkrétnym číslom paragrafu (§ 420, resp. § 421). Naopak, z § 431 ods. 2 a § 432 ods. 2 CSP vyplýva spôsob, akým je potrebné konkrétny dovolací dôvod vymedziť.

17. Vychádzajúc z uvedeného, osobitne z dôvodov ústavnej sťažnosti (bod 9 uznesenia ústavného súdu), ktorými je viazaný (§ 45 zákona o ústavnom súde), ústavný súd zameral svoju pozornosť na to, či najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody, pre ktoré ho zamietol ako nedôvodné podľa § 448 CSP, a teda či účinky jeho dovolacej právomoci boli zlučiteľné s právom sťažovateľky ako strany sporu na prístup k súdu a súčasne či zo strany najvyššieho súdu došlo k splneniu požiadaviek kladených na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to so zreteľom na východiská a možnosti ústavného prieskumu napadnutého rozsudku.

18. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku v kontexte obsahu dovolania ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP správne vychádzal z toho, že rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu nemožno posudzovať izolovane, ale spoločne, teda že tvoria jeden celok. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd primeraným spôsobom aplikoval na vec vzťahujúce sa procesné normy týkajúce sa dovolania a náležité odôvodnil napadnutý rozsudok, pričom jasne uviedol, že nezistil vadu zmätočnosti napadnutého rozsudku krajského súdu podľa § 420 písm. f) CSP.

19. Uvedený záver najvyššieho súdu vychádza z relevantnej judikatúry ústavného súdu, ktorý vo vzťahu k otázke zodpovednosti štátu za bankový dohľad už uznesením sp. zn. II. ÚS 295/2017 z 9. mája 2017 judikoval (ZNaU 62/2017), že „V zásade niet subjektívneho práva či nároku na presný a správny zákonný bankový dohľad a z toho vyplývajúci nárok na náhradu škody pri zlyhaní dohľadu. Z podstaty bankového dohľadu vyplýva, že ide o činnosť koncepčnú, priam (ekonomicko) politickú, nie činnosť tradične správnu – administratívnu, na akú myslí zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý konkretizuje označený čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.“. Išlo o ústavnú sťažnosť sťažovateľa – investora, člena Podielového družstva slovenské investície, Poľná 1, Bratislava, IČO 35 784 717 (zastúpeného rovnakou advokátskou kanceláriou, ktorá od 21. septembra 2005 do 9. decembra 2020 vystupovala pod obchodným menom FUTEJ & Partners, s.r.o.), ktorý spolu s ďalšími členmi družstva prišiel o úspory, keďže aj toto družstvo využívalo služby rovnakého obchodníka s cennými papiermi. V uvedenom uznesení ústavný súd odkázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci ESD C-222/02, v ktorom luxemburský súd odpovedal na predbežnú otázku, ktorá bola predložená vo vzťahu k sporu medzi pánom Paul, paniami Sonnen-Lütte a Mörkens na jednej strane a Spolkovou republikou Nemecko na druhej strane, v ktorom sa žalobcovia domáhali náhrady škody za neprebratie smernice 94/19 v stanovenej lehote a za nedostatočný dohľad Bundesaufsichtsamt für das Kreditwesen (Spolkový úrad pre dohľad nad úverovými inštitúciami)

nad jednou bankou. Súdny dvor Európskej únie na predbežnú otázku odpovedal, že pokiaľ je zabezpečené odškodnenie vkladateľov stanovené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 94/19 z 30. mája 1994 o systémoch ochrany vkladov, čl. 3 ods. 2 až 5 tejto smernice „nemožno vykladať v tom zmysle, že by bránil vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa úlohy vnútroštátneho orgánu dohľadu nad úverovými inštitúciami vykonávajú len vo všeobecnom záujme, čo podľa vnútroštátneho práva vylučuje, aby sa jednotlivci mohli domáhať náhrady škôd spôsobených nedostatočným dohľadom zo strany tohto orgánu“.

20. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že v priebehu rokov 2015 až 2018 riešil stovky skutkovo a právne podobných prípadov (k tomu pozri napr. uznesenia sp. zn. I. ÚS 547/2016 zo 14. septembra 2016, sp. zn. I. ÚS 732/2016 z 30. novembra 2016, sp. zn. III. ÚS 628/2016 z 29. septembra 2016, sp. zn. III. ÚS 670/2016 z 11. októbra 2016, sp. zn. I. ÚS 87/2017 z 8. februára 2017, sp. zn. III. ÚS 283/2017 z 25. apríla 2017, sp. zn. III. ÚS 300/2017 z 25. apríla 2017, sp. zn. III. ÚS 365/2017 z 30. mája 2017 a iné), v ktorých dospel k rovnakým právnym záverom.

21. Ani v posudzovanej veci ústavný súd nezistil žiaden dôvod, aby sa v otázke zodpovednosti štátu za bankový dohľad odklonil od svojej ustálenej judikatúry.

22. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nie je zjavne neodôvodnený, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu nemajúce oporu v Civilnom sporovom poriadku (§ 438 a nasl.).

23. Ústavne akceptovateľný je aj záver najvyššieho súdu, že na žalobcom nastolenej právnej otázke uplatnenej v rámci § 421 písm. c) CSP napadnutý rozsudok krajského súdu nestál.

24. Keďže ústavný súd v prejednávanej veci nevzhliadol žiadny protiústavný exces ani zásah do práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie najvyšším súdom, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a práva podľa čl. 13 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu:

25. Predmetom ochrany podľa čl. 20 ods. 1 ústavy je len „existujúci majetok“, avšak z judikatúry ústavného súdu, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva pod tento pojem možno zahrnúť tiež majetkové hodnoty vrátane pohľadávok, na základe ktorých môže sťažovateľ tvrdiť, že má prinajmenšom „legitímnu nádej“ na ich zhodnotenie (napr. III. ÚS 60/04, PL. ÚS 3/09 alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Pine Valley Developments Ltd. a iní proti Írsku z 29. 11. 1991). Doktrína legitímnych očakávaní však nie je absolútna (napr. PL. ÚS 12/05).

26. Ochrana poskytovaná čl. 1 dodatkového protokolu sa môže za určitých okolností vzťahovať aj na „legitímne očakávanie“, ktorého predmetom je nadobudnutie majetkovej hodnoty. V prípade, že majetkový záujem má charakter pohľadávky, možno predpokladať, že dotyčná osoba má „legitímny záujem“, pokiaľ má tento záujem dostatočný základ vo vnútroštátnom práve, napríklad

ak je potvrdený ustálenou judikatúrou súdov. O existencii „legitímneho očakávania“ však nemožno hovoriť, ak panujú rozpory o tom, ako sa má vykladať vnútroštátne právo, a v prípade, že vnútroštátne súdy definitívne odmietli argumenty, ktoré v tomto ohľade predložil sťažovateľ (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Glaser proti Českej republike zo 14. 2. 2008, body 51 a 52).

27. Posudzovanie Európskeho súdu pre ľudské práva v tomto smere je teda kazuistické. «Všeobecné pravidlo znie, že ak bolo určité majetkové právo priznané právoplatným rozhodnutím vnútroštátneho orgánu, ktoré je vykonateľné, potom ide o „majetok“ v zmysle čl. 1 Protokolu č. 1.». (Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha : C.H. Beck. 2012. s. 1261.).

28. V danej skutkovej a procesnej situácii nemožno uvažovať o existujúcom vlastníckom práve, prípadne o legitímnom očakávaní, ktoré by *ratione materiae* spadalo do rámca čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, resp. čl. 1 dodatkového protokolu, ako ani o porušení čl. 13 dohovoru. Okresný súd jasne a jednoznačne uviedol, že žalobca nepreukázal, že by sa bez svojej viny bezúspešne domáhal náhrady škody voči subjektom družstva. Ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty proti členom predstavenstva, proti členom kontrolnej komisie družstva, ak porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie. Ak družstvo zistilo, že obchodník s cennými papiermi si svoje zmluvné povinnosti neplní, bolo jeho povinnosťou domáhať sa súdnou cestou pohľadávok, na ktoré malo podľa zmluvy nárok.

29. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

30. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu